

‘Jeunes Mères’: niet de beste van de Dardennes, nog steeds een les in menselijkheid

★★★1/2★

Beeld uit 'Jeunes Mères' van de broers Dardenne

De Dardenne-broers wijken in *Jeunes Mères* lichtjes af van hun bekende pad, maar verliezen hun kompas niet. *Jeunes mères* is een teder groepsportret van vijf jonge moeders geworden.

Met *Jeunes mères* breken Jean-Pierre en Luc Dardenne een beetje met hun traditie — en af en toe wringt dat. Niet dat de bekroonde Belgische broers plots romantische dollyshots of blitse CGI inzetten. De Dardenne-handtekening is nog altijd present, met handbewogen camera, dwingende sequentieshots en een sociale context die naar de strot grijpt. Maar in hun poging om vijf jonge moeders tegelijk een stem te geven, in plaats van hun klassieke focus op één of twee protagonisten, raken ze toch iets kwijt. Niet hun integriteit. Niet de urgentie. Wel de nabijheid. De beklemmende fysieke immersie waardoor je hun spartaanse films voelde tot in je botten, is deels ingeruild voor een mozaïekstructuur die soms aanvoelt alsof je door vijf verschillende faux-documentaires zapt.

De vijf meisjes – Jessica, Perla, Julie, Ariane en Naïma – wonen samen in een moeder-en-kindhuis nabij Luik, en proberen zich staande te houden tussen de pampers, een

getroebd verleden en een onzekere toekomst. Zoals altijd filmde de Dardennes op locatie, langs de Maas, met jonge amateuracteurs en zonder vals sentiment. Ze wilden 'de tederheid en de verbondenheid' van het moederhuis vatten, en dat lukt, zeker in enkele scènes die naar de keel grijpen. Perla die telefonisch gedumpt wordt door haar vriendje die de verantwoordelijkheid van het vaderschap niet aandurft. Een jongen die zijn zwangere liefde niet vindt omdat ze hervallen is in druggebruik.

Alleen zorgt de afwezigheid van een strakke narratieve boog – als gevolg van de innerlijk gevoelde noodzaak om de 'formule' wat te wijzigen – soms voor een gevoel van schurend fragmentarisme. Bovendien ontbreekt deze keer de parabelachtige subtekst die in veel van hun eerdere films zat. En dan is er – niet echt een spoiler – het einde: een jong koppel zit aan de piano en zingt een liedje, hun pasgeboren baby op schoot. Je moet al een gepatenteerde klootzak zijn om géén emotie te voelen, maar de scène voelt te mooi, te afgerond, te veel 'closure' voor een wereld die net bol staat van het onzekere en onafgewerkte. Alsof de broers hun teder geschetste personages niet wilden loslaten zonder nog één laatste omhelzing.

Toch blijft het bewonderenswaardig hoe de Dardennes – die vorige week in hun vertrouwde habitat van Cannes nog de scenarioprijs wonnen – consequent blijven aan hun stijl en hun ethos. En hoe ze tegelijk organisch blijven evolueren. Hun blik is lichter geworden in vergelijking met de Gouden Palm-winnende uppercuts *Rosetta* en *L'enfant*. Hun morele verontwaardiging over sociaal determinisme en structurele uitsluiting is subtieler, al hebben ze sowieso nooit met slogans en pamfletten gezwaaid. Hun metier blijft daarentegen onaangetaast. *Jeunes mères* mag dan niet tot hun allerbeste werk behoren, een film van de Dardennes is nog altijd een les in waarachtige cinema. En in menselijkheid. En misschien is dat wel de echte moraal van het verhaal.